

Sjätte roten, tomt 35

Kvarteret Köpmannen

Artonde roten 1637–57h

Köpmangatans norra sida

Nionde roten 1657h–70

öster om östra hamnen

Bengt Assersson 1647, åkare, burskap 18.10.1647.

Sven hattmakare 1651–53, 1655 1 mtl, 1654: 2 mtl, 1656–57v

****IX**** 1657: 1 1658: 3 1659: 2, 1660: 2 Det fanns under mitten av 1600-talet två Sven hattmakare, en med okänt patronymikon, vars änka *Brita Nilsdotter* omtalas 1662. Hennes föräldrar var *Nils Torkelsson* och *Gro Eriksson* (omg. *Knut Andersson*).

Den här bosatte torde vara identisk med *Sven Persson hattmakare*, bosatt rote 17 1650 och senare 1661–67 bosatt 4.31 (dåvarande rote 3) i vilken gård han efterträddes av *Sven Hansson Hising* 1668.71 och dennes änka 1672–75. *Sven hattmakares* mor begravdes D 17.4.1670. 1675 var han bosatt i tionde roten.

Sekr. Herr Nils Carstensson

1654–55: 2 mtl

Niels Nilsson 1649: 2 mtl

Stränge Olufsson 1665–66

På gården, som först tillskrevs *Ollert Steinkamp* men 1673 tillskrevs *Gabriel Spalding* var stamfadern för släkten *Palmborg*.

Sven Eriksson handskmakare

(1673–81 M1676: 1 tomt)

först åbo men 1674 ägare. Han försökte 1673 att köpa en tomt längre österut men lagbjudningen klandrades (se nedan). Han tvistade i april 1671 som gesäll om sin lön med sin mästare *Henrik Hanton*, vilket gav upphov till en het ordväxling med injurier (på den tiden kallad skällsmål) mellan honom, *Henrik Hantons hustru Karin* (*Catharina Andersdotter* enl sonens *Anders* börsbrev 1707) och hennes moder.

Om bostadsförhållandena vid slutet av 1600-talet berättar följande historia ur kämnärsrättens protokoll den 5 mars 1690, som gällde *Sven handskmakares* lärling *Torsten Erikssons* lönskaläge med den hos handskmakaren tjänande pigan *Kerstin Engelbrektsdotter* från *Lundby* gäld. Första lönskaläget hade ägt rum vid *Larsmässe* nästförleden sommar och sedan åtskilliga gånger i *Sven handskmakares* kök, där bägge låg. Rätten frågade dem om några fler låg i köket antingen hos honom eller hos henne. ”Hwärtill bægge swarade, att dheras husbondes barn låg där i en särdeles säng. Förebärandes, att en gosse låg hos honom men ingen i hennes bänk mer än hon. Han berättade dhesuthan, att en *Fougde* giäste der i huset före *Larsmässan*, som war hemma wed *Uddevala*, och då hon (pigan) kom neder af nattstugun, sedan hon bäddat hade, war hon så andtruten, att

hon intet tala kunde, då matmodern skolat fråga, hwad hon gjort så länge, men hon då ey swarat, men dagen der efter frågade matmodern åter derom, då hon skolat swara, att bemälte Fougde ref Kiortelen af henne, som matmodern skall veta betyga. – Kerstin Engelbrektsdotter nekade alldeles därtill.”

Sven Eriksson handskmakares *änka Anna Månsdotter* pantsatte för skuld till hospitalet den 4.8.1696 sin gård på Köpmangatan ”mellan Tore Mårtens och min andra gård” (AIIb;4)

Den östligaste av sina gårdar sålde Anna Månsdotter 1704 men i denna bodde hon ännu 1717 som inhyses svärmor. Hos henne bodde 1710 *skepparen Matthis Rijs* och 1714 *färgaren Matthis Hansson*, som bodde kvar 1715 (lösöre 100): ankans tomt värderades 120, huset 400 och lösöret till 50. I kämnärsrätten klagade den 11.2.1715 Sven (tydliggen Eriksson) handskmakares dotter *Anna Svensdotter (senare gift Eichler, se nedan)* över sin gamla moders svåra sjukdom och fattiga tillstånd, som tvingade henne att själv på något sätt förtjäna en penning till sitt uppehälle ”som på det sättet skier, att hon hos Erich Rubbo hämptar efter hand en kanna brännewin eller ett stop, som hon i minut försäljer etc”.

1717 ägdes (eller beboddes som åbo) gården av *bokbindaren Johan Dahl*, burskap 12..1714, (skattade för tobak) med sin hustru *Maria Michelsdotter* och gossen Anders Ohlsson. Johan Dahl begärde omkring 1720 attest om sitt välförhållande under sin vistelse i Göteborg, då han skulle flytta till Norrköping. Ibm bodde där *kvartermästaren Magnus Klint* (också tobaksrökande) med sin hustru *Elisabeth Palmborg* och inhyses svärmodern Anna Månsdotter.

När Anna Månsdotter begravdes i svenska församlingen den 28.12.1733 kallades hon änka efter Sven Palmborg, ett efternamn som nog aldrig begagnades av Sven Eriksson handskmakare själv utan upptogs av hans barn av vilka flera blev kända och välbärgade (se dottern Elisabeth, Gift med kämnären Magnus Klint nedan).

Magnus Klint

står som ägare 1720–34 till denna gård men hade 1735 flyttat till 9.16 (se utförlig biografi där). Magnus Klint hade i sju års tid varit kompaniskrivare vid amiralitetet i Karlskrona och av greve Lewenhaupt placerad som proviantskrivare. Han hade begärt att få efterträda Mårten Gustavsson som kvartermästare.

Han var enligt Berg (I:5–6, 362) (som stödjer sig på vilka som uppges som arvingar i auktionsprotokollet 17.6.1756) son till *Josef Jönsson på torpet Klinten under Herrestads säteri*, Östbo härad i Småland. Gift med Ingegerd Månsdotter. Han blev stadsbefallningsman i Göteborg 13.1.1727. Stadskassör Magnus Klint delade 1730 gård med *stämpelmästare Nils Collinius*. Magnus Klint blev 30.3.1738 kämnär i handelsklassen efter *Hans Krafft*. Han avled 12.6.1756 efterlämnade (bou 17.6.1756 16 419 d smt, därav hus och gård 9.16 som 1756 såldes på auktion för 5.751 daler. Kämnären Magnus Klints hustru Elisabeth kallas *Elisabeth Svensdotter Palmborg*, när hon fick stolrum i domkyrkan 1699. Hon begravdes i D 17.8.1755, Magnus Klint själv den 16.5.1756. Inbördes testamente 23.1.1748.

Elisabeths arvingar var (EIIb:82 och anteckningar av disponent Ernst Ström i Gävle och Sv Släktkalendern 1962):

1) Hennes ene bror *Johan Palmborg* hade först varit varit regementskrivare efter sin företädare i ä. Olof Trälod, sedan landssekreterare i Gävle och slutligen justitieborgmästaren i Gävle från 1722, ledamot av borgarståndet 1723–34, död 1741. Gift 1711 med *Ingrid Jonsdotter Grundberg*,

född 1682, död 1736 (gift 1) *regementskrivare Olof Trälod*, död 1708. tre barn m Trälod): Fem barn Palmborg. Arvingar var tre mågar:

a) *landskamreren i Mariestad Peter Rynning*, enl. en uppgift kammarskrivare i Kammarkollegium i Stockholm gift 1736 med *Anna Christina Palmborg*, född i Söderala 1712, barn bl.a Johannes Rynning född 1736, b *handelsmannen i Gävle Pet. Almgren*. c *fabrikören Herr Quistberg i Gävle* (Johan Palmborg hade ytterligare en dotter *Dorotea Maria Palmborg* född och död i Söderala 1714 och en son *Gregorius* född i Söderala 1715, död i Gefle 1719).

II Andra brodern *avlidne regementssekreteraren i Bohus läns Gröna dragoner* och ägaren av Guddeby gård i Ytterby socken *Peter Palmborg*, död 1748 (se 6.37). Var gift 1/ *Christina Grefwe*, 2/ N.N. 3/ sin bror Johans styvdotter *Christina Charlotta Trälod*, född 1703. Efterlämnade 9 barn i tredje äktenskapet:

1) Herr *auditören* vid Bohus läns dragoners regemente *Johan Palmborg* d.y, född 1727 2) *Möns- terskrivaren* där *Peter Palmborg* d.y., född 1734 3) *Jungfru Hedevig Palmborg*, född 1730 4) *Jungfru Johanna Palmborg*, född 1732, alla boende på Inland i Ytterby socken och gården Guddeby.

5) I Göteborg boende: *slaktaren Johan Christian Eichlers hustru Anna Palmborg* (ytterligare 4 barn, födda och döda tidigt) – Anna Palmborg var gift första gången med slaktare Paul Rabe, bou 12.12.1750.

III *Komminister Memsens änka Arvidiana Palmborg*

IV *Sjömannen Erik Palmborg*

Denna gård 6.35 övertogs 1735 av

Nålmakaren Petter Johansson Ledin

1735–42

Om den Göteborgs födde nålmakaren Petter Ledin se 1.6, som han ägde 1713–25. 1730 var han bosatt 4.122.

Redan 18.3.1740 (EIIb:22) förklarade Petter Ledin att han var så av sig kommen, att han icke förmådde prestera de honom pålagda skatterna, varför han begärde förskoning från dem i fortsättningen. I februari detta år hade han av *Jacob Feigel* anklagats för att hos sig innehålla ett arv som tillfallit Feigel efter hans sal. morbroder *Jonas Brag*. Petter Ledin kom med invändningar, när han krävdes. Han ville ha uppskov till nästkommande påsk, när han skulle få hushyra av "baggaren" *mäster Jacob Dahlman*. Alla hans söner blev nålmakare. Den 3 april 1742 utfärdades proclama till nålmakare Petter Ledins kreditorer med sammankallande till den 2 oktober nästkommande (Ba:48a)

Då hade gården redan sålts på auktion 24.1.1742 och inropats av

änkan Ragnhild Gillholm,

som pantsatte gården till Martin And, Bauch för lån av 200 d smt. Eftersom hon i auktionsprotokollet kallades änka bör hennes man *enrollerade skepparen Erik Carlsson Gillholm* redan vid auktionstillfället vara avliden men i bouppteckningen efter honom den 8, 1.1743 uppgavs att han efterlämnade 4.66:11 d smt, därav hus och tomt på Köpmangatan mellan blockmakaren Fogelbergs hus i öster och glantzare Olof Dahlgren i väster förut tillhörigt nålmakare Ledin och i övrigt

fanns en kattunströja och 35 små silverknappar (Berg II:3–4, 408). – Ragnhild Gillholm gifte om sig med *skepparen Erik Meijer*.

Gården bördades 1646 av Petter Ledins son

Nålmakaren Hans Jacob Ledin

som 30.11.1751 för lån av 200 d smt till *fortifikationstimmermannen Jonas Ahlbom* pantsatte sitt hus och gård på Köpmangatan mellan borgaren famnmätaren Olof Dahlgren å ena sidan och slaktaremäster Johan Eichlers hus å andra sidan. Han betecknas 1753 som fattig.

Hans Jacob Ledin hade av Malmö RR den 10.6.1754 erhållit löfte att få slå sig ned där i staden. Han ansökte den 22.6.1754 om befrielse från sitt burskap i Göteborg (erhållet 25.4.1746).

Postkontorvaktmästare brevbärare Ambjörn Eikler (Eichler, Ekler)

1755–59

pantsatte 20.7.1754 tillsammans med *hustrun Elin Lundgren* för lån av 500 d smt barnhusmedel hus och gård på Köpmangatan mellan slaktaren mäster Johan Christian Eichler och parmmätaren Olof Dahlgren, som han tillhandlar sig av nålmakaren Hans Ledijn för 970 d smt. Slaktaremäster Johan Eichler klandrade den 27.7.1754 med hänvisning till såväl börds- och naborätt Hans Jacob Ledins försäljning av Ledins hus på Köpmangatan till postdrängen Anders Ekler.

Se 6.43 där Posthusvaktmästare (el. kontorsvaktmästare) Ambjörn Ekler omtalas 1785 samt 1807 som avskedade vaktmästare A Ekler. Fosterdotter Anna Catharina Carlund.

1765 *Volontören Nils Lindquist*.

Hökaren Jonas Carlsson lät första gången den 9.8.1773 uppbjuda ett här i Göteborg i stadens fjärde kvarter vid Köpmangatan mellan slaktaren mäster Tobias Gieraus hus gård å östra och sjömannen Lars Bergsgård å västra sidan beläget hus och gård, som han köpt av *brandhusdrängen Lars Olofsson* och hans hustru *Brita Sophia Sperner* den 21.7.1773 för 1 800 d smt, 30-penning 60 d smt.

Hökaren Lars Carlsson 1775

Klensmeden Johan Klingberg

1785–87, änkan 1790–1800

Han fick burskap 21.11.1777 och avled 7.1.1787. Han efterlämnade enligt bou 31.3.1787 hus och gård på Köpmangatan mellan hökare Klebergs i öster och sjömannen Berg i väster. Änka *Anna Margareta Wennerberg* (Kvar 1800, ibm 1787 *hökaren Anders Westergren*).

1807 *Kämnären Nils Blomsterdahls* hus

Berg II:1–2, 308 ger följande biografi: Niclas Blomsterdahl avled 21.3.1810. Rotemästare vid brandvakten, underskult 22.2.1755, överskult 3.12.1760 efter Asmund Ådahl, kämnär i illeterata klassen 1.9.1775 efter Enoch A Grönlund.

G 1) *Anna Margareta Edberg*, död 1772 2) *Christina Kollinius*, född 1734, död 13.4.1810, dotter till *stadskassören Nils Kollinius*, död 12.6.1790 och *Sara Roth*, död 29.6.1751 (skild från förra mannen *färgaren Johan Niclas Backman*).

Nils Blomsterdahl efterlämnade trähus med plantage n:o 58 i tolfte roten, sålt för 6055 rdr banco samt trähus med tomt nr 35 i sjätte roten, sålt för 1, 333:16 rdr banco.

Senare uppbud av 6.35

pistolsmeden Jonas Brulin 6.7.1812

Senare uppbud av 6.34--35

vaktmäst Per Arfvidsson 19.4.1819

Senare uppbud av 6.34½--35

hattmakare F R Angressius 25.5 och 17.8.1757